

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/51/2020
Identifikačné číslo spisu:	5411201765
Dátum vydania rozhodnutia:	27.04.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:5411201765.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Martina Holíča, v spore žalobkyní 1/ P. K., bytom v F. K., V. S. XXXX/X, 2/ Q. X., bytom v F. K.Í., P. S. XXX/XX, oboch zastúpených advokátom JUDr. Jozefom Polákom, advokátom, so sídlom v Dolnom Kubíne, Aleja Slobody 1890/50, proti žalovaným 1/ V. R., bytom v A., F. XX/XX, 2/ J. Š. R., bytom v A., F. XX/XX, oboch zastúpeným advokátskou kanceláriou JUDr. Lenka Maďarová, s.r.o., so sídlom v Žiline, Štrková 95/21, o zaplatenie 31 629,78 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, pod sp. zn. 8 C 190/2011, o dovolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 29. mája 2019 sp. zn. 6 Co 106/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyne 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalovaným 1/ a 2/.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo 16. októbra 2017 č. k. 8 C 190/2011 - 492 vo výroku I. uložil žalovanej 1/ povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 2 046 € spolu s úrokom z omeškania špecifikovaným vo výrokovej časti, do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Vo výroku II. uložil žalovanej 1/ povinnosť zaplatiť žalobkyni 2/ sumu 16 111,86 € spolu s úrokom z omeškania špecifikovaným vo výrokovej časti, do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Vo výroku III. uložil žalovanej 2/ povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 1 518 € spolu s úrokom z omeškania špecifikovaným vo výrokovej časti, do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Vo výroku IV. uložil žalovanej 2/ povinnosť zaplatiť žalobkyni 2/ sumu 11 953,92 € spolu s úrokom z omeškania špecifikovaným vo výrokovej časti, do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Vo výroku V. žalobkyniam 1/ a 2/ priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením. Vo výroku VI. návrh žalovaných 1/ a 2/ na prerušenie konania zamietol. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na § 100, § 107 ods. 1, § 123, § 136 ods. 1 a § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danej veci je nesporné, že strany sporu boli v rozhodujúcom čase podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti. Žalobkyne 1/ a 2/ (ďalej aj „žalobkyne“) sa voči žalovaným 1/ a 2/ (ďalej aj „žalovaní“)

domáhali peňažného plnenia za to, že neužívajú spoločnú vec v rozsahu svojho plnenia. Súd dospel k záveru, že žalovaní užívali a aj doposiaľ užívajú rodinný dom nad rozsah ich spoluvlastníckeho podielu, preto sa podieľajú na prisvojovaní si úžitkovej hodnoty veci vo väčšej miere, než zodpovedá ich spoluvlastníckym podielom, čo je základom nároku žalobkýň na náhradu za neužívanie spoločnej veci. Súd dospel k záveru o dôvodnosti podanej žaloby, pričom pri určení sumy za nadužívanie spoluvlastníckeho podielu z ceny nájmu vychádzal zo sumy 330 € mesačne. Súd uložil žalovaným povinnosť zaplatiť žalobcami uplatnené peňažné sumy spolu s úrokom z omeškania. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Proti uvedenému rozhodnutiu podali odvolanie žalovaní 1/ a 2/.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 29. mája 2019 sp. zn. 6 Co 106/2018 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 a ods. 2 CSP) a žalobkyniam 1/ a 2/ priznal voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Odvolací súd aj s poukazom na § 365 ods. 3 a § 379 CSP uviedol, že jeho odvolací prieskum je striktne vymedzený odvolacími dôvodmi formulovanými v podanom odvolaní z 05. novembra 2017. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal v prejednávanej veci dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v § 191 ods. 1 CSP, súčasne spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania umožnil stranám sporu realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu strán, ako aj meritum veci. Po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle § 220 až § 222 CSP aj správne a presvedčivo odôvodnil.

2.1. K odvolacím námietkam žalovaných odvolací súd uviedol, že ak sa podielový spoluvlastník domáha náhrady vo forme peňažného plnenia voči druhému spoluvlastníkovi, za to, že neužíva spoločnú vec v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu, ide o právny vzťah z podielového spoluvlastníctva osobitne v Občianskom zákonníku upravený. V prípade, že sa spoluvlastníci o spôsobe užívania spoločnej veci, prípadne o jej náhrade nedohodnú, ide o nárok, ktorý vyplýva z § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uvedený nárok nemožno právne kvalifikovať ako nárok z bezdôvodného obohatenia. V posudzovanej veci je nesporné, že účastníci v rozhodujúcom čase boli podielovými spoluvlastníkmi dotknutej nehnuteľnosti, že nehnuteľnosť užívali v celosti žalovaní, resp. žalovaná 2/ a že žalobcovi náhradu vo forme peňažného plnenia neposkytli, keď sa nevedeli dohodnúť na jej výške. Žalobcovia sa bezpochyby domáhali peňažného plnenia voči žalovaným za to, že neužívajú spoločnú vec v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu. Uplatnili teda právo, ktoré vyplýva z podielového spoluvlastníctva a ktoré sa opiera o § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Toto právo má majetkovú povahu a premlčuje sa v trojročnej všeobecnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd preto obranu žalovaných, že v danej veci išlo o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktorý sa premlčuje podľa § 107 Občianskeho zákonníka, považoval za nedôvodnú. Odvolací súd uviedol, že bolo zrejmé, že žalobkyne ako majoritné spoluvlastníčky v žalovanom období neužívali (nemohli užívať) spoločnú vec v rozsahu zodpovedajúcom ich spoluvlastníckemu podielu bez toho, že by medzi nimi a druhým spoluvlastníkom bola uzavretá dohoda o spôsobe užívania spoločnej veci, prípadne o jej náhrade. Žalovaní, ktorí takto vec užívali nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu v predmetnom období, musia preto žalobkyniam poskytnúť za to náhradu vo forme peňažného plnenia. Odvolací súd sa zároveň stotožnil aj s výškou peňažnej náhrady. Výšku hodnoty prenájmu nehnuteľnosti v tom-ktorom období určuje primárne ponuka a dopyt na trhu nehnuteľností. Práve z takejto hodnoty vychádzal i konajúci súd pri určení hodnoty, ktorú majú žalovaní zaplatiť žalobkyniam, aj to v spodnej hranici zisteného rozmedzia ceny nájmov obdobných nehnuteľností v danej lokalite a čase.

2.2. Podľa názoru odvolacieho súdu, sa súd prvej inštancie správne vysporiadal aj s obranou žalovaných o rozsiahlej rekonštrukcii rodinného domu. Odvolací súd zároveň ako nedôvodné vyhodnotil odvolanie proti výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Ako nedôvodnú vyhodnotil argumentáciu žalovaných vo forme tvrdenej kompenzačnej námietky. Dospel k záveru, že najneskôr 21. novembra 2013 žalovaným uplynula premlčacia lehota na uplatnenie tohto nároku na súde. Určitým konkrétnym spôsobom žalovaní uplatnili svoj nárok až dňa 20. novembra 2015, t. j. v čase keď im už márne uplynula tak subjektívna, ako aj objektívna lehota na uplatnenie ich nároku. Odvolací súd zároveň neprihliadal na

žalovanými vznesenú námietku premlčania v podanom odvolaní vo vzťahu k uplatnenému nároku voči žalovanému 2/. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP.

3. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podali dovolanie žalovaní (ďalej aj „dovolatelia“). Prípustnosť dovolania odôvodnili s poukazom na ustanovenia § 420 písm. d/, e/ a f/ CSP, ako aj § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Vo vzťahu k § 420 písm. f/ CSP namietali, že k uvedenej vade došlo tým, že súdy nižšej inštancie neodpovedali na podstatné námietky žalovaných; ako aj, že formalistickým výkladom právnych noriem bez skúmania podstatných skutkových dôvodov vylučujúcich aplikáciu noriem v danej veci; že súdy svoje rozhodnutia dostatočne neodôvodnili, rozhodnutia neobsahujú zásadné vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, sú nepreskúmateľné. Namietali, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP). Dovolatelia ďalej rozčlenili nimi podané dovolanie do nasledovných bodov:

3.1. Procesné pochybenie - súd nesprávne rozhodol o príslušnosti, nesprávne obsadenie súdu, odklon od judikatúry. V súvislosti s týmto bodom namietali, že došlo k pochybeniu týkajúcemu sa právomoci a príslušnosti súdu. Poukázali na konanie vedené na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 4 C 73/2011 a následne vedené na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 10 C 132/2021. Mali za to, že keďže účastníkmi konania boli totožné subjekty a predmet sporu, boli splnené podmienky na spojenie vecí a na vyporiadanie vzájomných nárokov strán v jednom konaní na Okresnom súde Dolný Kubín (ktorý je všeobecným súdom žalovaných a v obvode ktorého sa nachádza nehnuteľnosť). Pridelením týchto konaní rôznym súdom (Okresný súd Liptovský Mikuláš - o zaplatenie peňažnej sumy a Okresný súd Martin - o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva), bola sťažená ochrana žalovaných a porušené ich právo na spravodlivý proces. Mali za to, že v danej veci neboli splnené podmienky, aby vec rozhodoval Okresný súd Liptovský Mikuláš, o návrhu na prikázanie veci inému súdu (z dôvodu vylúčenia sudcov Okresného súdu Dolný Kubín) mal rozhodovať Najvyšší súd Slovenskej republiky, a nie Krajský súd v Žiline, pričom týmto postupom došlo k nesprávnemu obsadeniu súdu. Skôr začaté konanie o zaplatenie náhrady za nadužívanie spoluvlastníckeho podielu malo byť spojené s konaním o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, resp. prerušené do skončenia tohto konania. Mali za to, že odvolací súd sa odklonil od judikatúry súdov (R 40/1970) tým, že so zrušením podielového spoluvlastníctva je nerozlučne spojené vyporiadanie spoluvlastníkov. Toto vyporiadanie sa vykonáva ako vyporiadanie v širšom slova zmysle, v rámci ktorého sa prihliada aj na to, či a do akej miery niektorý z predchádzajúcich spoluvlastníkov zhodnotil spoločnú hnutelnú vec investíciami.

3.2. Nesprávne právne posúdenie premlčania investícií do rodinného domu, porušenie práva na rovnosť zbraní, odklonenie od judikatúry. V tejto súvislosti poukázali na § 101, § 107 ods. 2, § 137 Občianskeho zákonníka. Namietali, že rozhodnutím odvolacieho súdu im bolo odňaté právo na spravodlivý súdny proces tým, že súd nesprávne právne posúdil žalovanými vznesenú kompenzačnú námietku (započítanie investícií vložených do rodinného domu). Záver súdu o premlčaní nároku a neuznaní nákladov na rekonštrukciu, považovali ako rozporný s ustálenou judikatúrou súdov. Mali za to, že nedošlo k premlčaniu investícií do rodinného domu, pričom premlčacia lehota ani nezačala plynúť. Poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22 Cdo 599/99, ktoré riešilo otázku investícií, ktoré možno zaradiť pod tzv. iné než nevyhnutné opravy a údržbu, kedy uvádza, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniká až pri zániku jeho spoluvlastníctva, a to vo výške zhodnotenia jeho podielu. Mali za to, že odvolací súd nesprávne právne posúdil otázku premlčania ich investícií do rodinného domu, čím sa odklonil od ustálenej judikatúry. Uviedli, že nárok na vydanie príp. bezdôvodného obohatenia od neinvestujúcich spoluvlastníkov - žalobkýň, vzniká až pri zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, ku ktorému dosiaľ nedošlo, tzn. že v danom prípade premlčacia lehota ešte ani nezačala plynúť. Mali za to, že nimi vložené investície nie sú premlčané, nakoľko ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie žalobkýň, na ktoré sa vzťahuje 10 ročná premlčacia lehota. V rámci tejto námietky zároveň poukázali na záver odvolacieho súdu, ktorý neprihliadal na žalovanými vznesenú námietku premlčania v odvolacom konaní, pričom týmto nesprávnym postupom došlo k porušeniu práva žalovaných na spravodlivý súdny proces, keďže námietky strán majú byť riadne odôvodnené a vyhodnotené. Odklon od ustálenej judikatúry odôvodnili s poukazom na odklon od rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22 Cdo 1644/2005, čo sa týka otázky

vyporiadania investícií spoluvlastníkov.

3.3. Nesprávne právne posúdenie ne/existencie predmetu náhrady, spracovanie vecí. V tejto súvislosti dovolatelia poukázali na § 135b ods. 1 a 2 a § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uvedli, že rozsiahlou prestavbou sa z pôvodne neobývatel'ného domu stal po stavebných úpravách užívania schopný rodinný dom. Rozsiahlou rekonštrukciou so súhlasom porúčiteľa došlo k vytvoreniu novej veci, ktorá je vo vlastníctve žalovaných, nie v spoluvlastníctve žalobkýň. Rozhodnutie odvolacieho súdu považovali za neúplne a nedostatočne odôvodnené, ktorý neriešil žalovanými uplatnenú námietku spracovania vecí. Rodinný dom neužívali nad rozsah ich spoluvlastníckeho podielu, keďže zhodnotením vytvorili novú vec patriacu výlučne žalovaným. Zároveň tvrdili, že žalobkyniam nezabráňovali v užívaní domu, a neexistuje dôkaz preukazujúci dané bránenie. Žalobkyne sa o dom nezaujímal a nijakým spôsobom sa nepodieľajú na povinnostiach vyplývajúcich im z podielového spoluvlastníctva. Mali za to, že žalobkyne iba zneužívajú svoje spoluvlastnícke právo bez plnenia si povinností, a to spôsobom, ktorý je na úkor práv žalovaných, tzn. v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaní taktiež namietali výšku požadovanej náhrady.

3.4. Nesprávne právne posúdenie, resp. neaplikovanie dobrých mravov - výkon práva v rozpore s dobrými mravmi nepožíva právnu ochranu. V tejto súvislosti poukázali na § 3 a § 137 Občianskeho zákonníka. Mali za to, že žalobkyne dlhodobo konajú v rozpore s dobrými mravmi. Zo stany žalobkýň ide o úmyselné bezdôvodné obohacovanie sa na úkor žalovaných, pričom odvolací súd toto konanie žalobkýň, ktoré je v hrubom rozpore s dobrými mravmi, odobril.

3.5. Procesné pochybenie - nesprávne právne posúdenie prerušenia konania. V tejto súvislosti uvedli, že namietajú nesprávne právne posúdenie návrhu na prerušenie konania, pričom zamietnutím tohto návrhu malo dôjsť k porušeniu práva žalovaných na spravodlivý súdny proces. Poukázali, že spoluvlastníctvo rodinného domu zakladá nerozlučné spoločenstvo, ktorého obsah je potrebné vysporiadať v jednom konaní.

3.6. Procesné pochybenie - nepreskúmateľnosť odôvodnenia. Rozhodnutie odvolacieho súdu považovali za nepreskúmateľné, čo sa týka výšky náhrady, obdobia, za ktoré prináleží žalobkyniam náhrada a následné omeškanie, tzn. príslušenstvo k pohľadávke. Zároveň odvolací súd svoj záver, že nárok žalobkýň za nadužívanie spoluvlastníckych podielov je daný dokým nedôjde k vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva, nepodriadil pod žiadnu právnu normu, v dôsledku čoho rozhodnutie považovali za arbitrárne a neodôvodnené.

3.7. Mali za to, že nesprávnosť rozhodnutia súdu má dopad aj na nesprávnosť výroku o trovách konania (prvoinštančného aj odvolacieho), pokiaľ odvolací súd vec nesprávne právne posúdil. Poukázali na dôvody osobitného zreteľa, ktoré mali byť zohľadnené pri rozhodovaní o trovách konania.

3.8. Žiadali, aby dovolací súd rozhodnutia odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

4. Žalobkyne v písomnom vyjadrení k dovolaniu považovali dovolanie žalovaných za neprípustné a navrhovali, aby ho dovolací súd odmietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu - žalovaní 1/ a 2/, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie žalovaných je potrebné odmietnuť.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu.

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 ods. 1 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod.

9. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

9.1. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

10.1. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Dovolatelia podali dovolanie v zmysle § 420 a 421 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v celom rozsahu, t. j. aj proti potvrdzujúcim výrokom o povinnosti žalovaného 1/ a žalovanej 2/ zaplatiť peňažné sumy žalobkyniam 1/ a 2/. Odvolací súd potvrdzujúcimi výrokmi vo veci samej potvrdil samostatné (vzájomne nesúvisiace) výroky rozsudku súdu prvej inštancie (ktorými súd prvej inštancie uložil vo výroku I. povinnosť žalovanej 1/ zaplatiť žalobkyni 1/ v ňom uvedenú peňažnú sumu, vo výroku II. povinnosť žalovanej 1/ zaplatiť žalobkyni 2/ v ňom uvedenú peňažnú sumu, vo výroku III. povinnosť žalovanému 2/ zaplatiť žalobkyni 1/ v ňom uvedenú peňažnú sumu, vo výroku IV. povinnosť žalovanému 2/ zaplatiť žalobkyni 2/ v ňom uvedenú peňažnú sumu). Vo vzťahu k dovolaniu žalovaných v tejto časti najvyšší súd uvádza nasledovné:

13. Podľa § 424 CSP môže dovolanie podať iba strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Otázku, či dovolateľ je procesnou stranou uvedenou v § 424 CSP, treba vždy riešiť s prihliadnutím na individuálne okolnosti daného prípadu.

14. Prípustnosť dovolania má vo všeobecnosti stránku objektívnu a subjektívnu. Objektívna stránka sa nevzťahuje na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje (len) vecný aspekt tohto opravného prostriedku - či smeruje proti rozhodnutiu vykazujúcemu zákonné znaky rozhodnutia, proti ktorému je

dovolanie prípustné (objektívna prípustnosť dovolania je vymedzená ustanoveniami § 420 a § 421 CSP). Subjektívna stránka prípustnosti dovolania sa naopak viaže na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje osobný aspekt toho, kto podáva dovolanie - či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje podať dovolanie. Pri skúmaní subjektívnej stránky prípustnosti dovolania treba vziať na zreteľ, či dovolateľ bol negatívne dotknutý napadnutým rozhodnutím (viď tiež R 50/1999). Skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska objektívneho nasleduje až po skúmaní subjektívnej stránky prípustnosti dovolania; pokiaľ dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie nie je subjektívne prípustné, nepristúpi už k skúmaniu prípustnosti dovolania z hľadiska ustanovení § 420 a § 421 CSP.

15. Vo vzťahu k dovolaním napadnutým výrokom rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým potvrdil výroky I. a II. rozhodnutia súdu prvej inštancie, nie je možné hľadiť na dovolateľa - žalovaného 2/ ako na subjektívne oprávneného podať dovolanie (§ 424 CSP). Výroky rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorými potvrdil výroky súdu prvej inštancie o uložení povinnosti žalovanej 1/ zaplatiť peňažnú sumu žalobkyniam 1/ a 2/, nie sú založené v neprospech žalovaného 2/. Dovolací prieskum preto vo vzťahu k napadnutým výrokom rozhodnutia odvolacieho súdu nebolo možné uskutočniť vo vzťahu k dovolateľovi - žalovanému 2/ a dovolanie bolo preto potrebné v tejto časti v zmysle § 447 písm. b/ CSP odmietnuť.

16. Vo vzťahu k dovolaním napadnutým výrokom rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým potvrdil výroky III. a IV. rozhodnutia súdu prvej inštancie, nie je možné hľadiť na dovolateľku - žalovanú 1/ ako na subjektívne oprávnenú podať dovolanie (§ 424 CSP). Výroky rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorými potvrdil výroky súdu prvej inštancie o uložení povinnosti žalovanému 2/ zaplatiť peňažnú sumu žalobkyniam 1/ a 2/, nie sú založené v neprospech žalovanej 1/. Dovolací prieskum preto vo vzťahu k napadnutým výrokom rozhodnutia odvolacieho súdu nebolo možné uskutočniť vo vzťahu k dovolateľke - žalovanej 1/ a dovolanie bolo preto potrebné v tejto časti v zmysle § 447 písm. b/ CSP odmietnuť.

17. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie žalovanej 1/ (vo vzťahu k potvrdzujúcim výrokom rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorými potvrdil výroky III. a IV. rozhodnutia súdu prvej inštancie o uložení povinnosti žalovanému 2/ zaplatiť peňažnú sumu žalobkyniam 1/ a 2/) a žalovaného 2/ (vo vzťahu k potvrdzujúcim výrokom rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorými potvrdil výroky I. a II. rozhodnutia súdu prvej inštancie o uložení povinnosti žalovanej 1/ zaplatiť peňažnú sumu žalobkyniam 1/ a 2/), ktoré bolo podané neoprávnenou osobou (§ 447 písm. b/ CSP), v tejto časti odmietol.

18. Dovolatelia v súvislosti s vadou zmätočnosti v prvom rade uplatnili dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 420 písm. d/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

18.1. V danom prípade dovolatelia podali dovolanie, v ktorom spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam § 431 až 435 CSP neuviedli, z čoho vyvodzujú jeho prípustnosť a dovolací dôvod nevymedzili tak, ako to predpokladajú uvedené ustanovenia CSP. V prípade takéhoto dovolania (t.j. dovolania, v ktorom absentuje vymedzenie dovolacích dôvodov) súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania; jediný prípad, v ktorom súd výnimočne vedie dovolateľa k tomu, aby svoje dovolanie niečím doplnil alebo nedostatok dovolania v dovolacom konaní odstránil, vyplýva totiž z ustanovenia § 436 ods. 1 CSP.

18.2. Dovolatelia v dovolaní nevystihli niektorý pojmový znak významný z hľadiska zadefinovania procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. d/ CSP, keďže tento dovolací dôvod bližšie nezdôvodnili. Ani z posúdenia dovolania podľa obsahu (článok 11 CSP a § 124 ods. 1 CSP) nie je možné vyvodiť, na základe akého dôvodu dovolatelia namietali zaťaženie konania uvedenou vadou zmätočnosti. Takto dovolateľmi uplatnený dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom predpokladaným zákonom (§ 431 ods. 2 CSP).

18.3. Keďže dovolatelia nevymedzili v čom spočíva vada v zmysle § 420 písm. d/ CSP, nevymedzili dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP, dovolací súd dovolanie v tejto časti ako neprípustné odmietol v zmysle § 447 písm. f/ CSP.

19. Dovolatelia v súvislosti s vadou zmätočnosti ďalej namietali vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm.

e/ CSP, pričom mali za to, že vo veci rozhodoval nesprávne obsadený súd.

20. Nesprávne obsadeným súdom (§ 420 písm. e/ CSP) je súd, ktorý nie je obsadený v súlade s ustanoveniami upravujúcimi zloženie súdneho orgánu, ktorý má určitú vec prejednať a o nej rozhodnúť. Súd treba považovať za nesprávne obsadený aj vtedy, ak nekoná zákonný sudca (porovnaj tiež nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 5. novembra 2008 sp. zn. II. ÚS 136/08). Zákonným sudcom (čl. 48. ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) je sudca určený v súlade s rozvrhom práce vecne a miestne príslušného súdu. Nevyhnutným predpokladom toho, aby strana sporu nebola odňatá svojmu zákonnému sudcovi, je preto rozhodovanie o jeho veci súdom, ktorý je podľa zákona na rozhodovanie o nej vecne, miestne i funkčne príslušný.

21. Vo vzťahu k tejto námietke dovolateľov dovolací súd uvádza, že z obsahu spisu vyplýva, že dovolatelia nedostatky vo vzťahu ku konaniu na súde prvej inštancie nenamietali v rámci odvolacieho konania vyvolaného ich odvolaním. Ak potom dovolatelia uvedenú námietku zakladajúcu prípustnosť a dôvodnosť dovolania neuplatnili v odvolacom konaní v rámci ochrany svojich práv, nemôže ju dovolací súd posudzovať pre nedostatok svojej právomoci (§ 419 CSP a contrario), lebo inak by fakticky preskúmaval rozhodnutie súdu prvej inštancie prípadne jeho procesný postup v konaní namiesto odvolacieho súdu, ktorý však na to nedostal príležitosť. Dovolanie tak nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych procesných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, dispozične, teda obsahovo vecne (obdobne R 73/2019, a ďalšie 7Cdo 161/2019, 4Cdo 122/2020, 4 Cdo 40/2019, 8 Cdo 140/2018, 8 Cdo 157/2018).

21.1. K tejto námietke dovolací súd uvádza, že nebola predmetom odvolacieho prieskumu, keďže ju žalovaní v odvolaní neuplatnili. Najvyšší súd nemá preto dôvod sa k tejto námietke osobitne vyjadrovať, keďže dovolanie nie je ďalším odvolaním.

21.2. Len na zdôraznenie správnosti postupu súdu prvej inštancie najvyšší súd uvádza, že dovolatelia v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu namietali, že v danej veci konal a rozhodoval Okresný súd Liptovský Mikuláš ako súd nepríslušný, pričom o návrhu na prikázanie veci inému súdu (z dôvodu vylúčenia sudcov Okresného súdu Dolný Kubín), mal rozhodovať Najvyšší súd Slovenskej republiky, a nie Krajský súd v Žiline.

21.3. V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalobcovia podali žalobu o zaplatenie peňažnej sumy osobne na Okresnom súde Dolný Kubín 10. mája 2011, pričom konanie sa viedlo pod sp. zn. 5 C 58/2011. Krajský súd v Žiline (ako súd nadriadený) uznesením z 30. mája 2011 sp. zn. 9 NcC 16/2011 rozhodol o vylúčení sudcov Okresného súdu Dolný Kubín z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín sp. zn. 5 C 58/2011 aplikujúc § 14 ods. 1, § 16 ods. 1 zákona č. 99/1963 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a nadväzujúcim výrokom vec prikázal na ďalšie konanie a rozhodnutie Okresnému súdu Liptovský Mikuláš (§ 12 ods. 1 a 3 O.s.p.). Vec bola následne vedená na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 8 C 190/2011. Vzhľadom na uvedené je nepochybné, že Krajský súd v Žiline (ako súd nadriadený) zákonu zodpovedajúcim postupom založil s konečnou platnosťou príslušnosť Okresného súdu Liptovský Mikuláš na konanie a rozhodovanie v danej veci. Z obsahu spisu zároveň vyplýva, že Krajský súd v Žiline uznesením z 21. mája 2015 sp. zn. 6 NcC 17/2015 zamietol návrh žalovanej na prikázanie veci Okresnému súdu Ružomberok. O veci tak konal a rozhodoval Okresný súd Liptovský Mikuláš ako súd vecne a miestne príslušný.

22. Dovolatelia v súvislosti s vadou zmätočnosti ďalej namietali vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu (účastníka konania) nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej voľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a

dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

24. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto skúmal, či v konaní došlo k dovolateľmi namietanej vade zmätočnosti.

25. Dovolatelia v súvislosti s vadou v zmysle § 420 písm. f/ CSP vytýkali súdom nižšej inštancie nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí vo vzťahu k súdom priznaným peňažným nárokom žalobcov, pokiaľ ide o výšku náhrady, obdobie, za ktoré náhradu žalobkyniam v 1/ a 2/ rade prináleží. Taktiež namietali, že súdy sa nezaoberali námietkou premlčania vznesenou žalovaným 2/ v priebehu odvolacieho konania, keď svoj záver neodôvodnili. Zároveň namietali, že súdy nedali odpoveď na ich námietku týkajúcu sa spracovania veci. Ako aj, že súdy záver, že nárok žalobkýň za nadužívanie spoluvlastníckych podielov je daný, nepodriadili pod žiadnu právnu normu. Rozhodnutia súdov nižšej inštancie považovali za arbitrárne a neodôvodnené. Mali za to, že odvolací súd sa nevysporiadal s ich podstatnými odvolacími námietkami.

26. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu (účastníkmi konania) a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

27. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu/účastníka mimosporového konania na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu/účastníka konania na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu/ účastníka konania. Porušením uvedeného práva strany sporu/účastníka konania na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu/účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

28. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľov, že súdy nižšej inštancie rozhodnutia dostatočne neodôvodnili. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; pričom odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 CSP. Odvolací súd konštatoval správnosť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, v podstatných bodoch naň odkázal (§ 387 ods. 2 CSP). Zároveň sa vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami (bod 51. a nasl. rozsudku odvolacieho súdu). Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Dovolaním napádaný rozsudok uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory

vysvetlené v odôvodnení.

28.1. Dovolací súd navyše pri posudzovaní dôvodnosti všeobecne namietaného porušenia procesných práv dovolateľov nezistil také nedostatky v postupe súdov nižšej inštancie, ktoré by odôvodňovali záver, že ich výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. odôvodnenie rozhodnutia zmätočné. Z obsahu preskúmaného rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

28.2. K námietke týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu ohľadom v odvolacom konaní vznesenej námietke premlčania proti nároku uplatnenému žalobcami voči žalovanému 2/, dovolací súd poukazuje, že odvolací súd podrobne zdôvodnil, prečo na danú námietku neprihliadal (viď bod 81. rozhodnutia odvolacieho súdu).

28.3. K námietke týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu ohľadom tvrdení žalovaných (obrane) o spracovaní vecí, dovolací súd uvádza, že odvolací súd sa zaoberal námietkami žalovaných (ich obranou) o rozsiahlej rekonštrukcii rodinného domu (viď bod. 62 rozhodnutia odvolacieho súdu).

28.4. Odvolací súd zároveň podrobne zdôvodnil, prečo v danej veci ide o právo z podielového spoluvlastníctva v zmysle § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom dané právo má majetkovú povahu, premlčuje sa vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka (viď bod 56. rozhodnutia odvolacieho súdu).

28.5. Záver, prečo súdy priznali žalobcom ich nároky v nimi uplatňovanej výške za požadované obdobie, súdy dostatočne odôvodnili (viď bod 61. rozhodnutia odvolacieho súdu a bod 37. v spojení s bodom 16. rozhodnutia súdu prvej inštancie).

28.6. Skutočnosť, že dovolatelia sa s názorom súdov nižšej inštancie nestotožnili, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

28.7. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP tak nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv dovolateľov. Žalovaní preto neopodstatnene v tejto časti namietali existenciu vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

29. V prípade, ak dovolatelia mienili v súvislosti s vadou § 420 písm. f/ CSP namietat, že súdy zaťažili konanie vadou tým, že konanie nespojili s konaním vedeným na Okresnom súde Martin o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, dovolací súd uvádza, že uvedená námietka nebola predmetom odvolacieho prieskumu, keďže ju žalovaní v odvolaní neuplatnili. Najvyšší súd nemá preto dôvod sa k tejto námietke osobitne vyjadrovať, keďže dovolanie nie je ďalším odvolaním. Nad rámec však dovolací súd považuje za potrebné poznamenať (vzhľadom na tvrdenia dovolateľov uvádzané v dovolaní o obligatórnom spojení konaní a poukazom na nimi uvádzané rozhodnutie), že konanie o zaplatenie peňažnej sumy za nadužívanie nehnuteľnosti je konaním samostatným, ktoré nie je obligatórne spojené s konaním o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva.

30. Pokiaľ dovolatelia v súvislosti s vadou v zmysle § 420 písm. f/ CSP ďalej súdom nižšej inštancie vytýkali nedostatky v zistenom skutkovom stave a v nesprávnom hodnotení dôkazov dovolací súd uvádza, že nespôsobilou založiť prípustnosť dovolania je dovolacia námietka týkajúca sa (prípadného) nesprávneho hodnotenia vykonaných dôkazov odvolacím súdom, ktoré bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, a to preto, že (i) hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal, teda v tomto prípade súdu prvej inštancie a (ii) pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nezakladá.

30.1. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu, resp. skutočného stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (tu porovnaj aj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv.

opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, avšak tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

31. Dovolatelia v podanom dovolaní namietali v zmysle § 420 písm. f/ CSP aj odklon súdov od ustálenej rozhodovacej praxe v otázke právneho posúdenia ich nároku, nesprávne právne posúdenie nimi vznesených námietok premlčania, kompenzačnej námietky, prípadne otázky prerušenia konania. Dovolatelia tak v zmysle vady § 420 písm. f/ CSP namietali nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

32. Dovolatelia v súvislosti s vadou v zmysle § 420 písm. f/ CSP (vo vzťahu k výroku o zamietnutí ich nároku na prerušenie konania) ďalej namietali, že súdy zaťažili konanie vadou zmätočnosti tým, že konanie neprerušili, pričom mali konanie prerušiť z dôvodu prebiehajúceho konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva.

33. Pokiaľ dovolatelia pod porušením práva na spravodlivý proces namietali neprerušenie konania konajúcim súdom, najvyšší súd poukazuje na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej sú rozhodnutia súdu o prerušení konania a o zamietnutí návrhu na prerušenie konania procesnými rozhodnutiami, ktorými sa nerozhoduje o právach a povinnostiach strán sporu vo veci samej. Takéto rozhodnutia majú procesnoprávne dôsledky a do práv a povinností strán sporu nezasahujú konečným spôsobom. Aj keď (prípadne) pri vydávaní týchto rozhodnutí dôjde k procesnej nesprávosti, nemožno nevziať na zreteľ, že v ďalšom konaní, ktoré potom nasleduje, zostávajú strane sporu zachované všetky jej procesné oprávnenia. Najvyšší súd tento aspekt zdôraznil už dávnejšie napríklad v rozsudku sp. zn. 2 Cdo 29/1992 (pozri R 39/1993), v ktorom uviedol, že podmienka prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v súčasnosti § 420 písm. f/ CSP) nie je splnená, ak sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom pre časť konania do takej miery, že účastník následne mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania (porovnaj sp. zn. 3 Cdo 204/2013, sp. zn. 5 Cdo 209/2009, 5 Cdo 185/209, 3 Cdo 57/2011 ako aj IV. ÚS 41/2014).

33.1. Napokon v intenciách inštitútu prerušenia konania v prípade zamietnutia návrhu na prerušenie konania súdom prvej inštancie nie je voči takémuto rozhodnutiu prípustné ani odvolanie. V prípadoch prerušenia konania je totiž odvolanie prípustné podľa § 357 písm. n/ CSP len proti uzneseniu, ktorým bolo prerušené konanie podľa § 162 ods. 1 písm. a/ alebo § 164 CSP, či už na návrh, alebo bez návrhu. Ak by súd návrhu na prerušenie konania nevyhovel, nešlo by o prerušenie konania, a teda odvolanie proti negatívnemu rozhodnutiu by prípustné ani nebolo (k tomu pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 4. decembra 2018, sp. zn. 1Obo/15/2018).

33.2. V prípade, ak dovolatelia v tejto súvislosti s nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu namietali aj nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom vo vzťahu k prerušeniu konania, dovolací súd poukazuje na bod 31. odôvodnenia tohto rozhodnutia.

33.3. Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalovaných v tejto časti z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, nevyplýva.

34. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovaných 1/ a 2/ nie je podľa § 420 písm. d/, e/ a f/ CSP prípustné, keď smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné; dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP, preto dovolanie žalovaných v tejto časti ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ a f/ CSP.

35. Dovolatelia v podanom dovolaní ďalej uplatnili aj dovolací dôvod uvedený v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo

alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. K tomu dovolací súd uvádza nasledovné:

36. Odvolací súd potvrdzujúcimi výrokmi vo veci samej potvrdil samostatné (vzájomne nesúvisiace) výroky rozsudku súdu prvej inštancie (ktorými súd prvej inštancie uložil vo výroku I. povinnosť žalovanej 1/ zaplatiť žalobkyni 1/ v ňom uvedenú peňažnú sumu, vo výroku II. povinnosť žalovanej 1/ zaplatiť žalobkyni 2/ v ňom uvedenú peňažnú sumu, vo výroku III. povinnosť žalovanému 2/ zaplatiť žalobkyni 1/ v ňom uvedenú peňažnú sumu, vo výroku IV. povinnosť žalovanému 2/ zaplatiť žalobkyni 2/ v ňom uvedenú peňažnú sumu), dovolací súd pristúpil k posúdeniu prípustnosti dovolania samostatne vo vzťahu k týmto výrokom. K prípustnosti dovolania žalovaných vo vzťahu k výrokom odvolacieho súdu o nároku na náhradu trov konania sa dovolací súd zaoberá samostatne v ďalšej časti odôvodnenia tohto rozhodnutia (viď body 57. a 57.1. odôvodnenia tohto rozhodnutia).

37. Vo vzťahu k potvrdzujúcemu výroku odvolacieho súdu o nároku žalobkyne 1/ proti žalovanej 1/ o zaplatenie 2 046 € s príslušenstvom, ktorým bola žalovanej 1/ uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ sumu výške 2 046 €, spolu s úrokom z omeškania špecifikovaným vo výrokovej časti, voči ktorému dovolateľka - žalovaná 1/ vyvodzuje prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolací súd uvádza nasledovné:

38. Podľa § 422 ods. 1 CSP (ktoré je vo vzťahu k § 421 ods. 1 CSP ustanovením *lex specialis*) dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, na príslušenstvo sa neprihliada, b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy, na príslušenstvo sa neprihliada, c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmena a/ a b/. Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

39. Citované ustanovenie § 422 ods. 1 CSP obmedzuje prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie veci tzv. majetkovým cenom (*ratione valoris*). Limituje prípustnosť dovolania určením výšky sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu, pričom túto výšku viaže na desaťnásobok minimálnej mzdy vo všetkých sporoch, ktorých predmetom je peňažné plnenie. Výnimku predstavujú spory s ochranou slabšej strany, keď, vychádzajúc z koncepcie zvýšenej ochrany týchto definovaných subjektov, je majetkový cenový znížený na dvojnásobok minimálnej mzdy, aby v týchto sporoch bola ponechaná možnosť dovolacieho prieskumu i pri nižších sumách plnenia. To znamená, že pokiaľ je dovolaním napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení, je dovolací prieskum pre nesprávne právne posúdenie veci možný, len ak peňažné plnenie prevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy. V prípade príslušenstva pohľadávky sa prípustnosť dovolania odvíja od rovnakých limitov, ako pri istine.

40. V danom prípade žalobkyňa 1/ podala na súde prvej inštancie žalobu voči žalovanej 1/ dňa 10. mája 2011. Výška minimálnej mzdy v roku 2011 bola ustanovená nariadením vlády Slovenskej republiky č. 408/2010 Z. z. sumou 317 €; desaťnásobok tejto sumy je 3 170 €. Rozhodnutie odvolacieho súdu (ktorým odvolací súd potvrdil výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie) sa tak týka peňažného plnenia vo výške 2 046 € neprekračujúceho výšku desaťnásobku minimálnej mzdy v čase podania žaloby.

41. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalovanej 1/ je v danom prípade v tejto časti vylúčená ustanovením § 422 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolací súd ani neskúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP). Vzhľadom na procesnú neprípustnosť dovolania žalovanej 1/ v danej časti, nepristúpil dovolací súd ani k posúdeniu, či napádaný výrok rozsudku spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

42. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd odmietol dovolanie žalovanej 1/ (vo vzťahu k potvrdzujúcemu výroku odvolacieho súdu o nároku žalobkyne 1/ proti žalovanej 1/ o zaplatenie 2 046 € s príslušenstvom) ako neprípustné podľa § 447 písm. c/ CSP.

43. Vo vzťahu k potvrdzujúcemu výroku odvolacieho súdu o nároku žalobkyne 1/ proti žalovanému 2/ o zaplatenie 1 518 € s príslušenstvom, ktorým bola žalovanému 2/ uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ sumu vo výške 1 518 €, spolu s úrokom z omeškania špecifikovaným vo výrokovej časti, voči ktorému dovolateľ - žalovaný 2/ vyvodzuje prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolací súd uvádza nasledovné:

44. Dovolací súd v tejto časti poukazuje na body 38. a 39. odôvodnenia tohto rozhodnutia.

45. V danom prípade žalobkyňa 1/ podala na súde prvej inštancie návrh na pripustenie vstupu žalovaného 2/ do konania spolu so zmenou žaloby - uplatnením nároku žalobkyne 1/ voči žalovanému 2/ na zaplatenie peňažnej sumy s príslušenstvom, a to podaním z 02. februára 2015, doručeným súdu prvej inštancie 04. februára 2015. Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením z 21. októbra 2015 č. k. 8 C 190/2011- 216 pripustil vstup žalovaného 2/ do konania, pričom následne uznesením na pojednávaní vedenom 28. júna 2017 pripustil zmenu žaloby vo vzťahu k nároku žalobkyne 1/ voči žalovanému 2/.

46. Výška minimálnej mzdy v roku 2015 bola ustanovená nariadením vlády Slovenskej republiky č. 297/2014 Z. z. sumou 380 €; desaťnásobok tejto sumy je 3 800 €. Rozhodnutie odvolacieho súdu (ktorým dovolací súd potvrdil výrok III. rozsudku súdu prvej inštancie) sa tak týka peňažného plnenia vo výške 1 518 € neprekračujúceho výšku desaťnásobku minimálnej mzdy v čase podania žaloby (uplatnenia nároku žalobkyne voči žalovanému 2/).

47. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalovaného 2/ je v danom prípade v tejto časti vylúčená ustanovením § 422 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolací súd ani neskúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP). Vzhľadom na procesnú neprípustnosť dovolania žalovaného 2/ v danej časti, nepristúpil dovolací súd ani k posúdeniu, či napádaný výrok rozsudku spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

48. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd odmietol dovolanie žalovaného 2/ (vo vzťahu k potvrdzujúcemu výroku odvolacieho súdu o nároku žalobkyne 1/ proti žalovanému 2/ o zaplatenie 1 518 € s príslušenstvom) ako neprípustné podľa § 447 písm. c/ CSP.

49. Dovolací súd preto následne skúmal prípustnosť dovolania žalovaných 1/ a 2/, a to dovolania žalovanej 1/ vo vzťahu k potvrdzujúcemu výroku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie a dovolania žalovaného 2/ vo vzťahu k potvrdzujúcemu výroku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil výrok IV. rozsudku súdu prvej inštancie, voči ktorým dovolatelia zhodne (a na základe rovnakej argumentácie) vyvodzujú prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolací súd uvádza nasledovné:

50. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Dovolací súd v tejto časti zároveň poukazuje na bod 11. odôvodnenia tohto rozhodnutia.

51. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil dovolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide

skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP).

52. Dovolací súd v prvom rade uvádza, že otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Je potrebné však zdôrazniť, že otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť výlučne iba tá právna otázka, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil svoje rozhodnutie. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

52.1. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický odklon jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Najvyšší súd k tomu v rozhodnutí, sp. zn. 3Cdo/6/2017 (podobne tiež napríklad v rozhodnutiach 4Cdo/95/2017 a 7Cdo/140/2017) uviedol, že „v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená“.

52.2. V dovolaní, prípustnosť ktorého je vyvodzovaná z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí dovolateľ špecifikovať ním tvrdený odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu bližšou konkretizáciou rozhodnutia (rozhodnutí) dovolacieho súdu, ktoré napĺňa pojem ustálená prax dovolacieho súdu (R 83/2018). Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach o tom, ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie dovolacieho súdu mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ a mohlo by viesť k procesne neprípustnému bezbrehému dovolaciemu prieskumu priečiaciemu sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (porovnaj tiež Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., *Civilný sporový poriadok, Komentár*, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1382).

52.3. Bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým nahrádzať aktivitu dovolateľa, resp. advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa (2Cdo/167/2017, 3Cdo/235/2016, 5Cdo/13/2018, 7Cdo/114/2018, 8Cdo/78/2017).

53. Žalovaní 1/ a 2/ (zastúpení v dovolacom konaní kvalifikovaným právnym zástupcom) v danom prípade túto (procesnú) povinnosť nesplnili. V dovolaní vytkli súdom nižšej inštancie nesprávnosť právneho posúdenia veci vo vzťahu k: a/ posúdeniu premlčania investícií do rodinného domu. Mali za to, že nedošlo k premlčaniu investícií do rodinného domu, pričom premlčacia lehota ani nezačala plynúť. Uviedli, že spoluvlastníci majú právo na úhradu vynaložených nákladov. V tejto súvislosti poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22 Cdo 599/99 a 22 Cdo 1644/2005; b/ neexistencie predmetu náhrady. V tejto súvislosti dovolateľa poukázali na § 135b ods. 1 a 2 a § 137

ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uviedli, že rozsiahlou prestavbou sa z pôvodne neobývatel'ného domu stal po stavebných úpravách užívania schopný rodinný dom. Rozsiahlou rekonštrukciou so súhlasom poručiťa došlo k vytvoreniu novej veci, ktorá je vo vlastníctve žalovaných, nie v spoluvlastníctve žalobkyní; c/ neaplikovania dobrých mravov. V tejto súvislosti poukázali na § 3 a § 137 Občianskeho zákonníka. Mali za to, že žalobkyne dlhodobo konajú v rozpore s dobrými mravmi. Zo stany žalobkyní ide o úmyselné bezdôvodné obohacovanie sa na úkor žalovaných, pričom odvolací súd toto konanie žalobkyní, ktoré je v hrubom rozpore s dobrými mravmi, odobril.

53.1. Z podaného dovolania je zrejmé, že dovolatelia sa v dovolaní nestotožnili so skutkovými a právnymi závermi odvolacieho súdu, rozhodnutie odvolacieho súdu podrobili kritike a polemizovali s jeho závermi.

54. Dovolací súd dospel k záveru, že v odôvodnení dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, absentuje uvedenie relevantnej právnej otázky zásadného právneho významu, ktorú odvolací súd riešil nesprávne, ako aj konkretizácia dovolacieho dôvodu, t. j. odôvodnenie odklonu od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP). Dovolatelia, ktorí sa v dovolaní nestotožnili so skutkovými a právnymi závermi odvolacieho súdu, taktiež neoznačili ani jedno relevantné rozhodnutie v kontexte riešeného sporu dovolacieho súdu, ktoré by v zmysle právnych záverov najvyššieho súdu vyjadrených v judikáte R 71/2018 bolo možné zaradiť do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP). Jednotlivé rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, na ktoré žalovaní v dovolaní poukazujú, nemožno považovať za „ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu“ (porov. 6 Cdo 129/2017, 5 Cdo 27/2019).

54.1. Uvedené tak obsahovo a významovo nezodpovedá požiadavkám pre vymedzenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP. Ako už bolo zmienené sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 CSP.

55. Z uvedeného je zrejmé, že nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum, nakoľko obsah dovolania a vymedzenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP nemalo zákonom vyžadované náležitosti. Pokiaľ by dovolací súd za tohto stavu nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen všeobecnej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj konkrétnemu cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade dokonca porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

56. Najvyšší súd dospel k záveru, že argumentácia dovolateľov, týkajúca sa § 421 ods. 1 CSP, je nedostatočná a nie je v podanom dovolaní vymedzená spôsobom zodpovedajúcim § 431 až § 435 CSP. Uzavrel preto, že na podklade dovolania žalovaných nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd v tejto časti odmietol podané dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

57. Dovolatelia zároveň dovolaním napadli aj výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o trovách konania (prvoinštančného a odvolacieho), ktorého prípustnosť (ako vyplýva z obsahu dovolania - § 124 CSP) vyvodzovali z ustanovenia § 421 CSP, keď namietali nesprávnosť výroku o trovách konania vzhľadom na nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Uvedený výrok, aj keď je súčasťou výrokovej časti rozsudku, ktorým súd rozhodol vo veci samej, má charakter uznesenia. Dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP je v zmysle § 421 ods. 2 CSP vylúčená, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

57.1. Pretože v § 357 písm. m/ CSP je uvedené uznesenie o nároku na náhradu trov konania, je v zmysle § 421 ods. 2 CSP vylúčená prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým rozhodol o odvolaní proti uzneseniu prvoinštančného súdu o trovách konania (porovnaj napr. uznesenie

najvyššieho súdu, sp. zn. 4Cdo/71/2019, 7Cdo/276/2019, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 56/2017, bod 27 a pod.).

58. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovaných 1/ a 2/ nie je podľa § 421 ods. 1 CSP prípustné, keď smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné; dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP, preto dovolanie žalovaných v tejto časti ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ a f/ CSP.

59. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

60. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.